

2025-2026
6.SINIF 1.TEMA
"-de -ki -mi" Eklerinin
Yazımı
Etkinlik Köşesi



(Yunus YÜCEL)
www.yeninesilturkce.com

Kısa Bilgiler:

Bağlaç olan "de/da" ayrı yazılır, kendinden önceki kelimeden ayrılır ve üstelik, bile anlamı verir.
"Ben de geliyorum. (ayrı)"

Hal eki olan "-de/-da" bitişik yazılır, kelimenin bulunma anlamı verir.
Okulda kaldım. (bitişik)

*** "de/da"yı kaldırınca cümle bozulmuyorsa → ayrı, bozuluyorsa → bitişik.**

1) Aşağıda -de ekinin kullanıldığı cümleler yer almaktadır. -de ekinin kullanım görevlerini özelliklerine göre değerlendiriniz.

Sıra	Cümleler	Bulunma Hal Eki olan -de	Bağlaç olan -de eki
1	İşini bitirince sen de bizimle gelirsin.		
2	Teyzemlerde kalmayı istiyorum.		
3	Kismet olursa bu yaz da Karadeniz turu yapacağız.		
4	Geçen sene İzmit'te görev yapıyordum.		
5	Bütün harcamalara kardeşim de ortak oldu.		
6	Sende yüz lira var mıydı?		
7	Son günlerde bilgisayarda yavaşlama görülüyor.		
8	Soru yazarları da yorulur.		
9	Günün birinde hayallerimize kavuşuruz.		
10	Haydi biraz öteye git de nefes alalım.		

2) Aşağıda -de ekinin doğru kullanıldığı cümlelere "D" yanlış kullanıldığı cümlelere "Y" yazınız.

Sıra	Cümleler	Doğru/ Yanlış
1	Bizim zamanımızda böyle şeyler de yaşırdık.	
2	Yarın akşam 21.45'de milli maçımız oynanacak.	
3	Ekonomik krizler geçer de sosyal çürümeler zor geçer.	
4	Arkadaşlarım İzmit'deyken maça da gitmeyi düşünüyor.	
5	Ağustos'ta düzenlenecek turnuvaya biz de katılacağız.	
6	Yaşadığımız zamanlar da elbet gelip geçecektir.	
7	Son zamanlarda iyi de görünmüyordu.	
8	Yunus Yücel'in kaleme aldığı Kankalar kitabıda çok okunuyor.	
9	Mete'de İbrahim gibi derslerinde başarılı bir öğrenciydi.	
10	Bizimkiler İstanbul'da yaşamaya başlayacak.	

Kısa Bilgiler:

-ki ekinin üç görevi vardır.

1) İsimleri niteler ve sıfat görevinde kullanılır. Buna sıfat olan- ki denir. Kendinden öndeki kelimeyle bitişik yazılır.

Karşıdaki ev, yoldaki insanlar, evdeki hesap, yanımdaki arkadaş

2) İsimlerin yerine kullanılır. Bir ismin yerine kullanıldığından zamir olan –ki'dir. Kendinden öndeki kelimeyle bitişik yazılır.

Bizim araba burada sizinki nerede? (Sizin araba denilmek isteniyor.)

Şuradakini getir.

Evdekilere selam söyle.

Yanımdaki yine konuşuyor.

Dolaptakileri yiyebilirsin.

3) Bağlaç görevinde kullanılır. Bağlaçlar kelime veya cümleleri bağlar. Kalıplaşmış bağlaçlar hariç bütün bağlaç olan –ki'ler ayrı yazılır.

Sen ki bize söz vermiştin.

Bu hayat ki herkese adil davranmıyor.

Öyle güzel ki bakmaya kıyamıyor insan.

Bütün fiillere getirilen –ki ekleri ayrı yazılır. Bunlar da bağlaçtır.

Çalış ki hayallerine ulaşabilesin.

Çabuk kalk ki geç kalmayalım.

Kalıplaşmış –ki bağlaçları şunlardır: (SOM BAĞCEMi)

Sanki, Oysaki, Mademki, Belki, Halbuki, Çünkü, Eğerki, Meğerki, İllaki

3) Aşağıda cümlelerde kullanılan -ki eklerini görevleriyle eşleştiriniz.

Sıra	Cümleler	Sıfat Olan -ki eki	Zamir Olan -ki eki	Bağlaç Olan -ki eki
1	Bizimki yine okulda yaramazlık yapmış.			
2	Sendeki kalemimi alabilir miyim?			
3	Öyle iriydi ki kimse yanına yaklaşamıyordu.			
4	Geri dönmeyecekti oysaki pişman olmuştu.			
5	Bahçedekilerin gürültüsünden rahatsız olduk.			
6	Arabadaki eşyaları taşır mısın?			
7	Sen gül ki dünya da gülümsesin.			
8	Belki de uzaklara gitmek çözüm olmayacaktı.			
9	Gönlündekine söz geçiremiyordu.			
10	İçindeki acıyı dindirmek için çok çaba harcadı.			

4) Aşağıda -ki ekinin doğru kullanıldığı cümlelere "D" yanlış kullanıldığı cümlelere "Y" yazınız.

Sıra	Cümleler	Doğru/ Yanlış
1	Uzakta ki insanlar, bizi hep mutlu sanıyor.	
2	Oysa ki bizim de sıkıntılı günlerimiz olabiliyor.	
3	Çünkü evimizdeki sıkıntıları kimse bilmiyor.	
4	Belki bir gün biz de hayallerimize ulaşırız.	
5	Evrendeki enerjiyi almak elimizdedir.	
6	Düşünki dünyanın en uzak yerindesin.	
7	Sizin ki son günlerde ders çalışmıyor.	
8	Çalış eğer ki çalışmazsan iş bulamazsın.	
9	Cebimdeki parayı kim çaktırmadan aldı.	
10	Hayatta ki şansını iyi kullanamadı.	

Kısa Bilgiler:

"-mi" her zaman ayrı yazılır.

Örnek:

Geldin mi?

Bu senin kitabın mı?

Güzel mi bu elbise?

5) Aşağıda -mi ekinin doğru kullanıldığı cümlelere "D" yanlış kullanıldığı cümlelere "Y" yazınız.

Sıra	Cümleler	Doğru/ Yanlış
1	Bizimle niçin anlaşıyorsunuz?	
2	Sen demi bu işi yapacaksın?	
3	Hızlı mı hızlı bir araba gördüm.	
4	Kardeşin mi kaza geçirdi?	
5	Neden buraya gel miyorsunuz?	
6	Ben mi yoksa sen mi?	
7	Bizimle tatile gelecek mi siniz?	
8	Öğretmenleri anlıyormu sunuz?	
9	Sahiden mi bu olayları çözmüş?	
10	Yalan mı, gerçek mi, bir türlü çözemedik.	



www.yeninesilturkce.com

6) "Van Gölü'nde 12 Mart'ta saat 12.00'da yapılan incelemelerde herhangi bir canavar izine rastlanılmadı." **Cümlesindeki yazım yanlışlığının nedeni nedir?**

- A) Büyük harflerin yazımı
- B) Tarihlerin yazımı
- C) Saatin yazımı
- D) Eklerin yazımı

7) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Berberde tıraş olduktan sonra eve gittim.
- B) Annem benden maydanoz almamı istedi.
- C) Sokakta bizim arkadaş kazara yaralanmış.
- D) İstanbul Boğazı'nda gemiler geçiyor.

8) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı yoktur?

- A) Madem ki sevmiyordun neden yalan söyledin?
- B) Aniden bir hıçkırış tutuverdi bedenimi.
- C) Senmiydin bizi geçen gün arayan?
- D) 1944'de dedem Manisa'da vefat etmiş.

SON DAKİKA!

17 Şubat'ta İzmit'de yaşanan sel sonrasında dört vatandaşım sele kapıldı. Valilik, bu konuda gerekli çalışmaların devam ettiğini ifade etti.

9) Haberde metninde yapılan yazım yanlışının nedeni nedir?

- A) Kelimenin yazımı
- B) Eklerin yazımı
- C) Sayıların yazımı
- D) Tarihlerin yazımı

(I) İnsanların birçoğu üreten insanları eleştirir. (II) İş yapmaya geldiklerinde ise "Vaktim yok, yoksa yapardım." şeklinde konuşuyor. (III) Oysa ki eleştiri en kolayı fakat emek vermek zordur. (IV) Bazıları da yaptığınız işi beğenmiyor ve sizde kusur bulmaya çalışıyor.

10) Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

11) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Kaşgarlı Mahmut'un yaşam öyküsünü okudunuz mu hiç?
- B) Ailesi, üvey annesi tarafından öldürülmüştür.
- C) Ülkesinden kurtulup dedesine verdiği sözü yerine getirmek için seyyah olmuştur.
- D) Bu vesileyle Türkçemizin zenginliğini keşfedip eşsiz bir eser ortaya koymuştur.

12) "Türkçe'miz oldukça zengin bir dil olmakla beraber tarihi zenginliklerede sahip bir dildir." **cümlesinde kaç tane yazım yanlış olan sözcük vardır?**

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

13) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde –ki ekinin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) İllaki gönül de bu ayrılığa dayanacaktır.
- B) Çantasında ki meyveleri arkadaşıyla paylaştı.
- C) Bizimki, kitap okumayı çok seviyordu.
- D) Sen çalış eğer ki olmazsa şansını denemiş olursun.

Yunus Emre 13.yy.da Eskişehir'de doğduğu rivayet edilir. Yunus Emre'nin şiirlerinin yakıldığı yada atıldığına dair kesin bir tarihî bilgi yoktur. Bu, büyük olasılıkla efsanelerle süslenmiş bir halk anlatısıdır.

14) Yukarıdaki paragrafta yapılan yazım yanlışının nedeni nedir?

- A) –de ekinin yazımı
- B) Yüzyılların yazımı
- C) Özel isimlerin yazımı
- D) Kelimenin yazımı





“Kankalar” çocukların dünyasına neşeye bir pencere açan, dostluğun gücünü ve birlikte yapılan maceraların unutulmazlığını anlatan harika bir kitap. Özellikle arkadaşlık temalı öykülerden hoşlanan ve heyecan dolu serüvenlere atılmak isteyen tüm çocuklar için kesinlikle okunması gereken bir eser. Bu altı kankanın maceraları, uzun süre akıllardan silinmeyecek!

Çok yakında tüm kitap satış noktalarında...



www.yeninesilturkce.com